

ЧЕРВОНИЙ КОБЗАР

Збірка пісень
і поезій робітничих.

Зібрав І. Гнида.

МОНТРЕАЛ, 1913.

Соня Манастир

ЧЕРВОНИЙ КОБЗАР.

Збірка пісень
і поезій робітничих.

Зібрав І. Гнида.

МОНТРЕАЛ, 1913.

Черенками, „Робітничої Друкарні” в Монреалі.
Накладом Робітничої Книгарні.

SEM. TATARYN.
467FRONTENAC STR
SD

SEM. TATARYN.
467FRONTENAC STR
SD

HICHİ.

SEM. TATARYN.
467FRONTENAC STR
SD

SEM. TATARYN.
467FRONTENAC STR
SD

СЛЮЗАМИ ЗЛИТА УКРАЇНА.

Слюзами злита Україна,
Повита горем, Правда спить;
І на робітничій, сірій спині
Веселий, п'яний пан лежить.

Робітник; встань, прокиньсь, скинь панів!
Розправ же свій прапор червоний!
На панів, на тиранів-царів
Грізно настав свою зброю,
Хай прапор твій засяє в бою
І жах ввієть ся в ворогів,—
На йому кров робітників!

Пани лютують, п'ють гуляють,
Вже чують, кляті, страшний час!
І час надходить... Випрамяє
Робітник спину із під вас!
Робітник! Встань, прокиньсь, і т. д.

Гуляйте-ж п'яні, розкошуйте,
Впивайтесь кров'ю братів!
Кайдани міцні гартуйте,—
Надходить час робітників.

Робітник! Встань, прокиньсь, і т. д.

Надходить час великий, славний...
 Встас похилий робітник,
 Зривас пута, бе кайдани,
 Луною длеть ся вільний крик.
 Робітник! встань, прокиньсь, і т. д.
 (Робітничі пісні, Львів, 1912.)

* . *

МАРСЕЛЄЗА.

Скиньмо сьвіта старого ідоли,
 Здуймо порох його з наших ніг,
 Нам ворожі богацтва престоли,
 Ненависний нам царський поріг.
 Ми підемо, де муки і стони,
 Межи нарід голодний підем,
 З ним злодіям пішлемо проклони,
 На борбу ми його призовем.

Скидайте, робучі, столітія гнет,
 Вставайте на ситих голодні,
 Хай громом кличі бють народні,
 Вперед!

Чи ще мало терпіли ми горя?
 Встаньмо братя усі і ураз,
 Від Дніпра аж до Білого моря,
 Від Поволжа в далекий Кавказ.—

На злодуг, на собак, на богатих
І на злого вампіра—царя!
Бий, рубай їх злодіїв проклятих!
Вже віщус зірниця схід дня.

Скидайте, робучі, століття,...
І зійде над посьвяти кервою
Сонце правди і щастя людей.
Роковою мир кунить борбою,
Кровю куним ми щастє дітей.
І витатимем волі годичу,
Згине зло, згине лож між людьми
І зіллють ся народи в єдно
В царстві труду, братерства, любови.
Скидайте, робочі, століття гнет...
(„Соціалістичні пісні”, Едмонтон, 1933.)

*

*

*

НЕ ПОРА!

Не пора, не пора, не пора
Грубих трутнів на плечах носить!
Довершила робітників кривда стара
Нам пора вже на себе робить!
Не пора, не пора, не пора
За царів і панів лить свою крові
І любить буржуя, що народ обдира—
В соціалізмі наша любов.

Не пора, не пора, не пора
 Між собою илекати роздор!
 Хай пропаде незгоди проклята мара!
 Під червоний єднаймося прапор!
 Бо пора се послідная се:
 У завзятій важкій боротьбі
 Ми поляжем, щоб волю й свободне жите
 Лишить дітям та внукам своїм!

О ЧЕСТЬ ВАМ, КАЦАПИ!

Коли Україна борбу розпочала
 За свої права, за свободу,
 То в народі зраду кацапня кнувала,
 Ширила в народі незгоду,
 О честь вам, кацапські лайдаки,
 За ваші роздори шкідливі;
 За зраду сухої діждетесь гиляки,
 Рублі не допоможуть цареві!
 Наш народ не згине, побідити мусить
 І сам ме рядить в своїй хаті!
 Всею гниль він кацалську здавить і придушить!
 У бій, Українці завзяті!
 А всіх Ефіялтів в додатку
 Запідлість, за зраду, за хулу,
 Їх власнії діти пішлють на Камчатку,
 Щоби і сліду з них не було!

ОЙ, ВЖЕ ЧАС.

Ой, вже час, ой, вже час
За себе повстати,
Катів поскидати,—

А чи пан, чи пропав...
Двічі не вмірати.—

Громадо, до зброї!

Нам життя не дають
Злодійські закони:
Побсмо корони! —

А чи пан, чи пропав...
Розвалимо трони—
Громадо, дозбруї!

Ой, порвав ся терпець,
Розв'язали-сь руки.—
Муками за муки!

А чи пан, чи пропав...
Тремтіть, вражі дуки!
Громадо до зброї!

У крові ворогів
Скупаємо долю,
Вибсмо-сь на волю!

А чи пан, чи пропав...
розвієм неволю!
Громадо до зброї!

Дармоїдам - панам,
Долярчикам клятим
Годі панувати!

А чи пан, чи пропав...
Двічі не вмірати.—

Громадо, до зброї!
За робочий народ,
За право людини

Биймо - сь до загину,
А чи пан, чи пропав...
Нехай ворог гине!—

Громадо до зброї,
Павло Крат.

*

*

*

ЖАЛІВНИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу,
Ви все відали, що за його змогли:—
І щасьте, ічесьть і свободу.

Нераз ви конали в в'язницях брудних,
Свій суд беззаконний над вами
Катюги-судді вирікали, іви
На смерть волочили кайдани,

А деспот гуляє на учті гучній,
Неспокій вином заливає...

А грізні слова на двірцевій стіні
Огніста рука роставляє:

— „Ударе ось час, і повстане народ
У силі могутній свободі,
Розкине усе, що гнітило його
І скаже напасникам:— годі!..”

За вами борців сьвіжний полк уже йде
На смерть і погибиль готовий!...

Працуйте же, братці, ви чесно пройшли
Велику дорогу любови...

(„Робітничі Пісні”, Львів, 1912.)

*

*

*

ГОДІ ТЕРПІТИ!

Годі терпіти, годі стогнати.

годі панам догоджати,

годі дукарські ниви широкі

грудями щиро орати,

Щиро орати, слізми зливати,

кровю та потом вноїти,—

Нумо селяни, -правдонька встане!

Нумо себе боронити!

З віку до віку ми працювали,—

Панство в роскошах куняло:

лихо та злидні нас посідали,—
паньство весело гуляло.

Паньство гуляло, їло, сивало
працю гірку мужикову,
а за оренди в нас забирало
свиту й останню корову.

З панської ласки хліба не їсти!
Мусим що рік голодати,
а хоч у зімку десь по фабриках
праці тяжкої шукати.

Стен наш широкий, ліс, батківщина,
все за панами пропало!

Годі терпіти, годі стогнати! .

Далі терпцю вже не стало...

Прапор червоний в повітрі віс,
кличе усіх нас повстати.—

Годі на паньство дурно робити
годі йому догоджати!

Нумо бороти-сь, щоб на Україні
зникли пани з дукарями.

Щоб на широkim сьвіті веселім
люди зробились братами.

), „Соціалістичні пісні” Едмонтон, 1909.

КАМЕНЯРІ.

Я бачив дивний сон. Немов передомною
Безмірна, а пуста і дика площина,
А я, прикований ланцом зелізним стою
Під височенною гранітною скалою,
А далі тисячі таких самих, як я.

У кожного чола житє і жаль порили,
І в оці кожного горить любови жар,
А руки в кожного ланци мов гадь обвили,
А плечі кожного до долу ся схилили,
Бо давить всіх оден страшний якийсь тягар.

У кожного в руках тяжкий зелізний молот,
І голос сильний нам з гори мов грім гримить!
Дунайте сю скалу! Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас! Зносїт і труд і спрагу і голод
Бо вам призначено скалу сесю розбити.

І всі ми як оден підняли в гору руки
І тисяч молотів о камінь загуло.
І в тисячні боки росприскали ся штурки
Та відривки скали; ми з силою розпукки
Раз по раз гримали о камяне чоло

Мов водонаду рев, мов битви гук кровавий,
 Так наші молоти греміли раз у раз,
 І пядь за пядею ми місця здобували. —
 Хоч не одного калічили ті скали, —
 Ми далі йшли, ніщо не спинювало нас.

І кождий з нас то знав, що слави нам не буде
 Ні пам'яті в людей за сей кровавий труд,
 Що аж тоді підуть по сій дорозі люде,
 Як ми проб'єм єї та прорівна'єм всюди,
 Як наші кости туть під нею зогніють.

Таї слави-ж людської зовсім ми не бажали,
 Бо не герої ми і не богатирі,
 Ні, ми невільники, хоч добровільно взяли
 На себе пута. Ми рабами волі стали,
 На шляху поступу ми лиш каменярі.

І всі ми вірили, що своїми руками
 Розіб'ємо скалу, роздробимо граніт,
 Що кровю власною і власними кістками
 Твердий змуруємо гостинець і за нами
 Прийде нове житє, добро нове у світ.

І знали ми, що там далеко десь у світі,
 Котрий ми кинули для праці, поту й мук,
 За нами сльози ллють мамі, жінки і діти,
 Що други їй не други гнівнії та сердиті
 І нас і нашу мисль і діло те клинуть.

Ми знали се, і в нас не раз душа боліла
І серце рвало ся і груди жаль давив.
Та сльози ані жаль ні біль некучії тіла,
Ані проклятя нас не відтягли від діла,
І молота ніхто із рук не опустив.

І так ми далі йдем в одну громаду скуті
Всесильнов думкою, а молоти в руках.
Нехай прокляті ми і сьвітом позабуті,
Ми ломимо скалу, рівнаєм правді путі,
А щастя всіх прийде по наших аж кістках.

І. Франко.

* * *

ГЕЙ НА БІЙ!

Гей на бій!—За нами встануть
Всі зневолені люди;
Забеспечим час свободи,
Бо таких багато буде!
Ой, на те ви не зважайте
Що проляють ся ріки крові:
Кріз горнила сліз горячих
Ми простуєм до любові
До братерства, до єднання
Проти тьми її неволі злої
В сяйво волі золотої
Без рабів, без панування!

Христя Алчевська.

Ми не кинемо зборі своєї:

Наше військо сміється, бучись,

Наше військо в боях бенкетує,

Наше військо вміра, сміючись.

Ми не зложим червоного стягу...

Кров червона із нас пролилась...

Власну кров ми ворожою змисем,—

Гострі коси залізні у нас!

Ми не ідемо з кривавого бою:

Наші друзі по тюрмах гниють,

Наші друзі в Сибірі конають,—

Ми назад їм проложимо путь.

Ми не кинем боротись за волю:

Наші браття упали в борні,

Їхня кров ще гаряча на ранах,

Їхні рани горять ще в огні.

Ми не зложимо зброї своєї...

Дужі в нас і бажання, і гнів,

Ми здобудемо землю і волю,

І загоїмо рани віків.

Ми не ідемо з кривавого бою:

Наше військо сміється бучись,

Наше військо в боях бенкетує

І од куль уміра сміючись!..

О. Олесь.

СЕЛО І МІСТО.

1

СЕЛО

Люблю тебе, спокійнес село!
 Твоєму смарагдовому вінку,
 Що так розкішно вмаює чоло,
 Дімаєш ти спокійно, мов в кутку
 Тишина, що снує прекрасні сни:
 Ніч не міня твоєї тишини.

Тебе люди у подертій світлі
 Нехоченечко живуть у всякій долі,
 Сіляким лихом, злигоднями биті —
 Чекають щасливих днів, сьвятої волі,
 А не діждавшись, в гріб падають лягають,
 І з них нові старці знов підростають...

Ростуть вони без долі-талану,
 Зрілавий із чола втирають піт,
 Мовчачим поглядом помчить ся в чужину
 А море геть за очі—в дальший сьвіт,
 Решта все тяжку терпить біду,
 Бо, звісно, Бог подав таку сутьбу...

Село! хоча й люблю тебе, та в грудях
 Бунтуєсь серце проти супокою
 Такого... бо, здасть ся, вічно буде

тебе давить пекольною рукою
суспільного ладу тріпкляте лихо —
І ляжеш так в могилу смирно — тихо.

II

МІСТО.

Веселе, шалене життя ту кишить!
У мурах гостює розпуста вельможна
і вічний піст брат пролстар ту терпить,
бо всякому в місті, як хоче, жить можна,
Вся золотом сяє богацька палата,
склен кождий коштовний, сиянем хороший
і божа сьвятиня, нівроку богата.
багато люд кинув на неї вже грошій...
фабричні дими вибухають в гору,
самі фабрики почорнілі понурі,
а і люди ,що лазять в фабричну нору,
такі мовчаливі, сердиті, похмурі...

Ах, як не люблю тебе, невсипуще,
ти місто! Та тільки згадаю, що люди
ті тихі, похмурі — всео лихо те злюще,
всі подлості сьвіта, братерські брудні
весь лад той суспільний, всю справу не-
[чисту

змести колись мають, як підле сьмітє,—
тоді ти для мене кохане, о місто,
і в тобі нове благословлю житє.

Сильвестер Яричевський. Відень, 1889.

* *

* *

ЛИСТ ДО УКРАЇНИ.

(за П. Грабовским.)

Ходжу я по сьвіті здихаю тихенько,
Чи знов тебе вбачу, Україно-ненько,
Чи знов рідну землю на все потеряю,
Чи вік я звікую у чужому краю?!
Коли б мені, Україно, легесенькі крила,
В обійми до тебе б душа полетіла,
Бо тут не привітно, тут чужії люди,
Однаково сумно, і в сьвято і в будні.
Рік цілий довгенький бідую сумую—
Самотного серця ніяк не вгамую.
На панів працюю, кладусь в домовину,
Подумати тяжко, що тут і загину.
Розсиплють ся чари, мов квіти зівялі,
Остануть ся жалі, гіренькїї жалі...
Ходжу я по сьвіті, здихаю тихенько,
Чи знов тебе вбачу, Україно-ненько,
Чи знов рідну землю на все потеряю,
Чи вік протиняюсь у чужому краю?!
Іван Гнида.

Вічний народе, Генію туги,
Ставлять тирани для тебе стіс;
Рвуть тобі серце, випекли очі,
Ллють ся потоки крові і сліз!

Зродить ся местник з кровавих туг—
Встане народ мій, вічний наш дух!
Вся Україна в шумі пожежі,
Од болю сиве волосся рвем,
Здавили горло, чоло стоптали,
Шарпають душу, та ми живем,

Зродить ся местник з кровавих туг,
встане народ мій вічний наш дух,
Луна пожежі кровавить Бога,
До його трону бухає дим —
Мучені всіми муками світа
Кличемо правди стоном страшним!

Зродить ся местник з кровавих туг,
Встане народ мій, вічний наш дух!
Спалила очі нам та пурпура
Вирвав нам серце кліщами плач,
Згину на стосі, та з його серця
На всіх тиранів бухне картач!

Зродить ся местник з кровавих туг,
Встане народ мій, вічний наш дух!

В. Пачовський.

НА ЗОРІ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ

Обривають ся звільна всі пута.
 Шо вязали нас з давнім житєм!...
 З давніх брудів і думка розкута—
 Ожисмо, брати, ожисм!

Ожисмо новим ми, повнійшим
 І любовю огрітим житєм,—
 Через хвилі мутні та бурливі
 До щасливих країв попливем.
 Через хвилі нещастя і неволі,
 Мимо бур пересудів і зла
 Попливем до країни сьвятої,
 Де братерство і щастє й любя.

Вступаймо до бою нового
 Не за царство тиранів-царів,
 Ані те-ж за понів, ні за Бога,
 Ні за панство неситих панів.
 Наша ціль—людське щастє і воля,
 Верх осьвіти над віров слілов,
 І братерство велике, всесьвітнє,
 Вольна праця і вольна любов.

Але твердо тра в бою стояти,
 Не лякаться, що впав перший ряд:
 Хоч по трунах на перед ступати
 Та ні крок не вступати на зад.

Се-ж остатня війна! Се до бою
 Чоловіцтво із зьвірством стас,
 Се поборює правда неволю,
 „Царство боже” на землю веде!
 Не молить ся вже більше до Бога,
 „Най явить ся нам царство твоє
 Бо молитва слаба там підмога,
 Де роботи й ума не стас.
 Не від Бога нам царство те спаде.
 Не сьвяті на руках принесуть,
 Але власний наш розум посяде.
 Сильна воля і спільний труд!

І. Франко.

ДОДАТОК ДО МОРАЛИ.

Закони моралі писали пророки,
 Писали царі всі, писали попи.
 І всі они разом, як тії сороки,
 Плескали, що всі вни моральні стовпи.
 Одно лиш забули додати на главі,
 Що всії стовпи ті були порохनावі,
 Євген Гуцайдо.

РОБОЧИЙ НАРОДЕ!

Робочий народе! ти знаєш те сам,
 Що всі богатства, що видять лиш очі.
 Се твої дні чорні, неспанії ночі:
 Се ціт твій кривавий і снага невольна:
 Ти в храмі богатства підстава угольна:
 Без тебе пропавби богацький той храм.
 Робочий народе! Ти знаєш те сам!

Робочий народе! Питаю тебе:
 Чи в храмі богатства за болі, за муки
 Спічнуть твої чорні, спрацьовані руки?
 Чи може хто иньший владіє тим храмом.
 Та гонить тобою, охрещує хамом,
 І власником храму зове лиш себе?
 Робочий народе! Питаю тебе!

Робочий народе! Скажи ти мені,
 Яким же то чином стає ся те диво,
 Що ти засїваси, а хтось має жниво?
 Чи ти вже ослаб так? Пропала вже сила?
 Чи праця підтяла думок твоїх крила,
 Що так піддаси ся, гей воляк у сні?
 Робочий народе, скажи ж те мені!

Робчий народе! Ти сьмілість згубив?!
 Ти ж гори підносиш! рівнаєш долини,
 Підчинюєш море, як волю дитини!

А сьмілости в тебе не має по тому,
Щоб те, що створив ти не дати нікому
Лиш тому, що в спілці з тобою робив!
Робочий народе, ти сьмілість згубив?

Робочий народе, всьо в твоїх руках!
Лани ті широкі, фабричні заводи,
Гіричії шахти, всі земнії плоди,—
Подумай народе, що те є все твоє,
Як ти лиш двинеш ся і станеш до бою,
Як лад той кривдячий розкинеш на прах!
Робочий народе! Се в твоїх руках!

Робочий народе! Ти сила страшна!
Всі средства визвольні ти маєш у себе!
Подумай лиш хвильку маленьку про себе!
Без тебе не має багнетів, ні війська,
А власти державні, се в вирі лиш тріска
Пани-ж проти тебе — се жаба річна!
Робочий народе, ти сила страшна!

Робочий народе! Сжаци лиш раз: „Ні”!
Ти ж велит страшенний, могутня сила,
Що відрухом лехким і пекло б згасила.
Однісіньким словом в одну хвилину
Зметеш той лад панський, як вихор

пилину

Без проливу крови, без мук без борні;
Робочий народе, скажи лиш враз: „Ні”!

Робочий народе! Двигни ся! Вставай!
 Стряси те закляття: байдужність, зневіру,
 Що так обгорнули тебе вже над міру!
 Не вір і не жди вже якогось там суду,
 Бо шкода че́кання, бо шкода і труду;
 Ти сам судією собі виступай!
 Робочий народе! Двигни ся! вставай!

Евген Гуцайло.

* * *

СЛІПІЙ ЖЕБРАК

(Вільний переспів із жидівського
 — за М. Розенфельдом,)

У місті під брамов на лаві з плиток
 Куняє сивенький, мов голуб, дідок.
 Покривлене з нужди лице сліпака
 Без мови вимовне: з пятном жебрака.
 Куняє голодний і скрипку держить,
 А скрипка за него: „Дай хліба!”, скомлить.
 Що стисне він струнву, що рушить ся смик,
 То чуєть ся стогін, то чуєть ся крик,
 То чуєть ся пісня з розпучним плачем,
 Що серце найтвердше роздерла б живцем.
 В погоду й негоду він все на плитках,
 А скрипка все плаче, мов зраний птах.

Пані та панове стрічають старця,
 Стрічають той стогін каліки сліпця,
 Хоть чують і знають ридання струни,
 Холодно минають каліку вони.
 Ті серця завиті у шовки, атлас
 Не знають любови для нужди ні раз!
 Холоднії люди! Глядіть на старця!
 Погляньте на руки і очі сліпця!
 Ті руки робили-творили для вас,
 Аж доки сьвіт сонця для нього не згас,
 У штольні глибоко він снажив себе,
 Щоб вугля добути. Та ради тебе
 На лоб лізли очі; горячий же цїт
 Жер доти зіницї, аж вкрив йому сьвіт,
 Подумай часочок, лиш хвилю малу,
 Як люди дупають підземну скалу,
 Як темно і душно, морочно в землі,
 Як гробом воняють угляні штольні,
 Де жизнь вуглекопа лиш на волоску,
 Де падають люди, гей ріще в ліску,
 То вчуєш, що в печи не вугле: палиш,
 А людській кости на попід смалши.
 Чи чуєш тріск в печи, той шелест дивний?
 Се лоскіт, се гамір душ людських сумний;
 А сильне гудіння і виск в коминах;
 Се води бушують в старих кональнях:

А люди ратунку благають онтак;
 Се крайна роспука—се смертний вже знак.
 Тоді, як сидиш сам в комнаті в ночі, —
 Чи видиш, як блиска огонь у печі?
 Неситий нелюде, затям те собі:
 Се людськії лиця сьміють ся к тобі.
 На кухні у тебе не з вугля се жар, —
 Се гріб мільонів засипаних пар!
 Як смажиш м'ясиво на кухні в горшку,
 То видно все пару густу на вершку;
 І все вона лине, чим ти й не ворущ, —
 Се подих гробовий замучених душ.
 А ось там в куточку ще блискає жар:
 Се людськії очі, — се молоді чар —
 Се тії зіниці, що жвавий юнак
 Покинув в копалні; — а нині жебрак...
 Онтам коло брами благає тебе:
 „Дай хліба! Дай хліба! Нж загрів тебе!”

*

*

*

У місті під брамов на лаві з плиток
 Куняє сивенький, мов голуб, дідок.
 Покривлене з нужди лице сліпака
 Без мови вимовне: з п'ятном жебрака.
 Куняє голодний і скрипку держить,
 А скрипка за него: „Дай хліба!”, скомлить.

Евген Гуцайло.

НАД ТРУПАМИ.

Ви мужа убили... лежить він в крові...
 Я тайни не знаю, завіщо ви вбили...
 Защо в його чорний гвіздок в голові...
 Він лікар був добрий... єго ви любили...
 Я тайни не знаю, завіщо ви вбили....
 Хаїме! ти може, що зле їм зробив?...
 Скажи мені, любий, защо иебе вбили?
 Ввесь вік ти боровся за волю рабів.
 За їх не боявся ні мук, ні могили...
 Хаїме! мій милий! защо тебе вбили?...

Мовчить... і обличча у його
 За гріх не говоре нічого...

Ви сина убили... лежить він в крові....
 Я тайни не знаю, завіщо ви вбили...
 Защо в його чорний гвіздок в голові...;
 Він втішний був хлопчик; єго ви любили
 Я тайни не знаю, завіщо ви вбили...
 Нухіме! Ти може що зле їм зробив?..
 Скажи мені, милий! ти ж маму кохавш...
 Ти ж так її дуже і завжди любив...
 Скажи мені, пташко!: Ах, слів ти не знаєш
 Ах, ти тільки „мама” одно вимовляєш..

Хто ж скаже мені, немовлятко?...
 Холодий, як крига, твій батько....

О. Олесь

ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР.

Вічний революціонер —
 Дух, що ліло рве до бою,
 Рве за поступ, щастє й волю, —
 Він жиє, він ще не вмер.

Ні попівській тортурі,
 Ні арештів царських мури,
 Ані війська муштровані,
 Ні гармати лапшовані,
 Ні шпівців ремесло
 В гріб єго ще не звело.

Він не вмер, він ще жиє!
 Хоч від тисяч літ родив ся,
 То аж вчора розповив ся
 І о власній силі йде! —
 І простує ся, міцніє,
 І спішить туди, де дніє...
 Словом сильним, мов трубою
 Мілйони зве з собою
 Міліони радо йдуть,
 Бож се голос духа чуть.

Голос духа чути скрізь:
 По курних хатах мужицьких,
 По варстатах ремісницьких,
 По містах недолі й сліз.

І де тільки він роздасть ся,
Гинуть сльози й сум нещастя,
Сила родить ся й завзяте —
Не ридать, а здобувати
Хоч синам, сли не собі,
кращу долю в боротьбі.

Вічний революціонер —
Дух, наука, думка воля,
Не уступить пітьмі поля,
Не дасть спутатись тепер.
Розвалилась зла руїна,
Покотила ся лявіна, —
І де в світі тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб вгасила, мов огонь,
Розвидняючий ся день?...

І. Франко.

ЗМІСТ.

Алчевська Христя:

Гей на бій! 1

Гнида Іван:

Лист до України. 21

Гуцайло Євген:

Додаток до морали. 22

Робочий народ! 23

Сліпий жебрак. 25

Крат Павло:

Ой вже час. 9

Олесь О.:

Ми не кинемо зброї. 16

Над трупами. 28

Пачовський Василь:

Вічний народ. 20

Франко Іван:

Каменярі, 13

На зорі соціалістичної пропаганди. . . 21

Вічний революціонер. 29

Яричевський Сильвестер:

Село і місто. 17

Сльозами злита Україна. 5

Марсиліеза. 6

Не пора. 7

О честь вам кацапи. 8

Жалібний марш. 10

Годі терпіти. 11

ЧИТАЙТЕ Й ШИРІТЬ

РОБОЧИЙ НАРОД

Виходить що тиждня. Річна передплата
2 дол, адреса:

ROBOTCHYJ NAROD' Box 3542 Sta B. Winnipeg, Man

ДОБРА НОВИНА

Виходить два рази в місяць передплата
1. 50 дол. на рік адреса:

DOBRA NOWYNA LEMBERG, Skszyńskoho 14 AUSTRIA

БОРБА

виходить два рази в місяць передплата 1 дол
на рік адрес: BORBA, CZEROWITZ, REISSGASSE 16.
AUSTRIA-BUKOWINA.

КАДИЛО

гумористичний місячник коштує \$ 1 на рік
пишіть на адресу: Робочого Народу

ЧЕРВОНИЙ КОБЗАР

адрес: CHERWONYJ KOBZAR MONTREAL, Qu. Box 1051